

Kyberšikana

Co je kyberšikana?

Kyberšikana je zneužití informačních komunikačních technologií (ICT) - mobilních telefonů, tabletů, internetu. Cílem je někoho záměrně ohrozit, ublížit mu. Může sloužit i k vydírání. Jedná o úmyslné chování, kdy je oběť napadána útočníkem nebo útočníky.

Detekce je velice složitá, a to z následujících důvodů:

- anonymita útočníka,
- není časově limitovaná, útok lze provést kdykoli a odkudkoli.

Co je důležité pro řešení:

- počítačová gramotnost,
- spolupráce s odborníkem IT (důležité pro zajištění stop),
- prověření všech možností (SMS, facebook, youtube, internetová fóra apod.).
- prověření případně souvislosti s klasickou šikanou.

V právní praxi je pojem šikana chápán jako „úmyslné jednání, které je namířeno proti jinému subjektu, a které útočí na jeho důstojnost“. Pro toto jednání je rozhodující, že ho útočník vykonává úmyslně.

Šikana je považována za trestný čin, pokud je naplněna podstata trestného činu, jako je:

- trestný čin omezování osobní svobody
- trestný čin vydírání
- trestný čin vzbuzení důvodné obavy
- trestný čin loupeže
- trestný čin ublížení na zdraví
- trestný čin poškozování cizí věci
- trestný čin znásilnění či pohlavního zneužívání

K tomu, aby byl pachatel postižen, musí být starší 15 let.

K trestní odpovědnosti mladších 15 let nedochází, neznamená to však, že nemohou být postiženi jinak, případně mohou být postiženi rodiče.

Jak může postupovat škola?

- Zanést do školního řádu pravidla používání ICT, intranetu a mobilních telefonů v prostorách školy.
- Instalovat a využívat software, který vyučujícímu umožňuje kontrolovat přes svůj počítač, co právě žák dělá nebo zálohuje provoz počítače. O tomto opatření je třeba žáky informovat.
- Důležité je začlenit téma „kyberšikana“ do výuky.
- Vzdělávání pedagogů (počítačová gramotnost, téma „kyberšikana“)

Co můžeme dále udělat?

- Zajistit ochranu oběti (kontaktovat operátora mobilní sítě, zřizovatele profilu, zřizovatele webových stránek apod.).
- Zajistit dostupné důkazy s podporou IT specialisty.
- Informujte a poučte rodiče.

Co by měla udělat oběť?

- Neodpovídat na útoky.
- Blokovat útočníka (zamezit přístup ke svým účtům).
- Ukládat důkazy (screenshoty).
- Mluvit o tom, co se stalo nebo co se děje.

Pokud má pedagog nebo jiný zaměstnanec školy jistotu, že byl spáchán trestný čin, má ze zákona povinnost obrátit se na orgány činné v trestním řízení. Pokud trestný čin spáchán nebyl, škola či školské zařízení má za povinnost nahlásit tuto skutečnost obecnímu úřadu, tedy sociálnímu pracovníkovi z orgánu sociálně právní ochrany dětí (OSPOD). V případě, že se rodiče odmítají se školou spolupracovat, je škola či školské zařízení opět oprávněno vyrozumět OSPOD.

Doporučení odkazy

www.bezpecne-online.cz

www.protisikane.cz

www.minimalizacesikany.cz

www.sikana.org